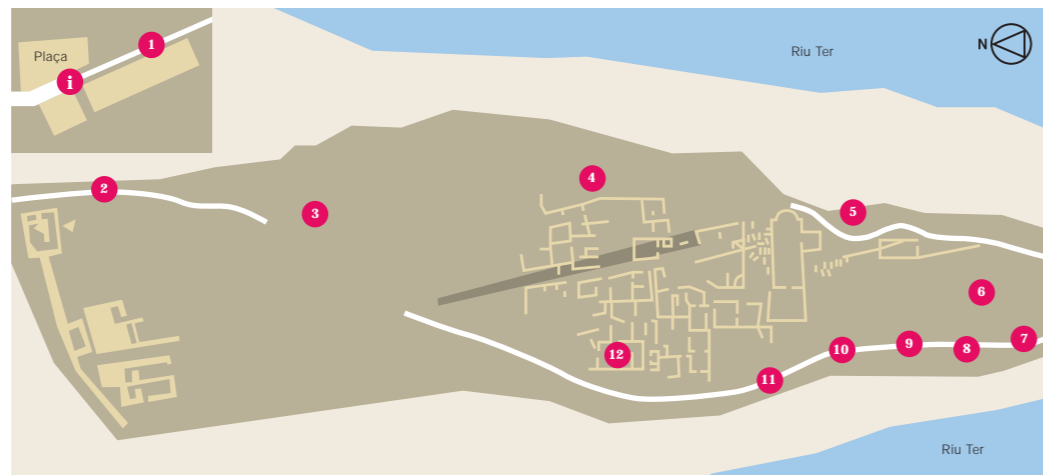

MUSEU ARQUEOLÒGIC DE L'ESQUERDA

Bac de Roda, 6
08510 Roda de Ter
T 93 854 02 71
m.a.esquerda@rodadeter.cat
www.lesquerda.cat

EL RECORREGUT

El recorregut botànic de l'Esquerda és una nova proposta per veure el jaciment ibèric i medieval d'una altra manera. Al jaciment, que és obert permanentment, hi trobareu la senyalització que us informará sobre el paisatge vegetal actual i també del passat. Podeu fer una visita comentada amb reserva prèvia al Museu Arqueològic de l'Esquerda.

Durada del Recorregut: 1,5 h.
Preu per persona: 3,5 euros

i/ Informació general

- 01/** Conreus experimentals arqueològics
- 02/** La roureda
- 03/** Les bardisses
- 04/** Vegetació rupícola
- 05/** L'auró negre (*Acer monspessulanum*)
- 06/** Vegetació de l'Esquerda en època ibèrica i medieval
- 07/** Vegetació herbàcia estacional
- 08/** El bosc de ribera
- 09/** El roure martinenc (*Quercus pubescens*)
- 10/** El fals aladern (*Phyllirea latifolia*)
- 11/** L'aranyoner (*Prunus spinosa*)
- 12/** L'om (*Ulmus minor*)

SITUACIÓ GEOGRÀFICA I INFORMACIÓ

Informació i reserves

Museu Arqueològic de l'Esquerda
Bac de Roda, 6. 08510 Roda de Ter
Tel. 93 854 02 71
a/e: m.a.esquerda@rodadeter.cat
www.lesquerda.cat

De dilluns a divendres de 9 a 13 h.

Dies i hores en que es pot realitzar l'activitat: Qualsevol dia de la setmana excepte dilluns, en horari de matí o tarda. Si la voleu combinar amb qualsevol de les altres activitats que organitzem, és preferible que la visita es faci durant el matí.

Horaris de visita del Museu:

De dimarts a divendres d'11 a 13 h.
Dissabtes de 18 a 20 h (de maig a octubre) i de 17 a 19 h (de novembre a abril). Diumenges i festius: de 12 a 14 h.

Altres visites i tallers:

- L'Esquerda: poblat ibèric i medieval.
- Un recorregut per 2500 anys d'història.
- Entreu en un graner medieval.
- L'ofici de ferrer en el món medieval (visita-taller).
- Les fabuloses històries de l'Esquerda, explicades per Floduc el bufó (públic familiar).
- Taller d'antropologia física. Els antics habitants de l'Esquerda.

EL RECORREGUT BOTÀNIC

Una altra manera de
veure l'Esquerda

MUSEU
ARQUEOLÒGIC
DE L'ESQUERDA

Ajuntament de Roda de Ter

Diputació
Barcelona
xarxa de municipis

Caixa Manlleu

GEOGRAFIA FÍSICA

El jaciment de l'Esquerda és a Osona, a l'extrem nord oriental de la Plana de Vic. Ocupa la part superior d'una península formada per un meandre del riu Ter.

El poblat es troba entre els 450 i 480 m d'altitud. L'accés es fa pel nord. A llevant i a ponent el territori baixa brusquement fins al riu, originant unes parets quasi verticals, en canvi al sector de migdia el desnivell és més suau i arriba al riu formant petits replans.

GEOLOGIA I USOS DEL SÒL

El substrat geològic està format per margues gris blavenques, molt sorrenques, i per gres. A la part superior, el gres de Folgueroles es presenta fracturat en diverses diàclasis en direcció sud - nord.

El sòl, entorn del jaciment, es configura de la manera següent: la part occidental, plana i fèrtil, es destina a conreus extensius en terrasses; la banda oriental, més abrupta, està ocupada per la roureda que creix sobre sòls prims: és el bosc de Salou.

Vora el riu, a la banda occidental de la península, prop de la resclosa dels Molins, hi ha plantacions d'arbres de ribera per consolidar la riba, mentre que a la part de Salou, a l'est, hi ha pastura.

CLIMA

La Plana de Vic és una conca tancada per les Guilleries, el Montseny i altres relleus importants, que fan de barreres muntanyoses i obstaculitzen la influència del mar. Així el seu clima esdevé continental amb hiverns rigorosos.

La situació enclotada facilita l'estancament d'aire fred al fons, i això produeix la inversió tèrmica respecte de les zones més elevades que l'envolten. Hi ha boires freqüents que fan disminuir la insolació.

A l'hora de valorar la humitat de la Plana, s'han de considerar les pluges, la boira, la rosada, la gebrada i la neu.

BOTÀNICA

Pel seu clima, la Plana té una vegetació pròpia de la muntanya mitjana (entre 800 i 1000 m d'altitud). La vegetació potencial és la roureda de roure martinenc amb una subassociació de boix pròpia de sòls margosos. Com que és una zona molt antropitzada, hi queden alguns boscos residuals i individus aïllats, mentre que la vegetació segetal i ruderal, associada als conreus, hi és molt freqüent.

A la península de l'Esquerda el bosc és inexistent. El poblat està cobert de bardisses, plantes rupícoles i ruderals, sotmeses a contínues transformacions. Als camins hi ha gramínies, cards i blets; ravenissa blanca a les zones més seques, i cerreig i panissoles en els llocs més humits i margosos.

ARQUEOBOTÀNICA

L'arqueologia també analitza el passat de la comunitat humana en el seu context medioambiental i en relació amb l'ús dels recursos vegetals.

L'antracologia estudia els carbons vegetals que han subsistit arqueològicament. Aquestes restes ens informen de les formacions vegetals de l'entorn del poblat com ara boscos o bardisses, i de les fustes utilitzades per construir cases, per fer llenya com a combustible, per fer eines, mobles i atuells de tota mena. D'aquesta manera podem valorar la incidència econòmica dels recursos silvestres, l'arboricultura o el comerç de matèries primeres forestals i de productes manufacturats.

La paleocarpologia analitza les llavors i els fruits arqueològics. Les macrorestes procedents del graner, de les sitges, de l'interior de recipients o de deixalles domèstiques, ens orienten sobre l'alimentació humana vegetal (cereals, llegums, fruites, recol·lecció de fruits silvestres) i del bestiar (farratge), les plantes que feien servir per confeccionar els seus vestits (lli, cànem...), sistemes de conreu agrícola (guaret, rotació, incidència de la irrigació, dels femats). La vegetació herbàcia de l'entorn del poblat també es podria fer servir per les seves qualitats medicinals, tintòries i com a menjar en època de necessitat.

Fotografia: J. Pàtera

